

5 FORMY PODPORY ROZVOJE ŽÁKŮ VE VZDĚLÁVACÍ OBLASTI UMĚNÍ A KULTURA

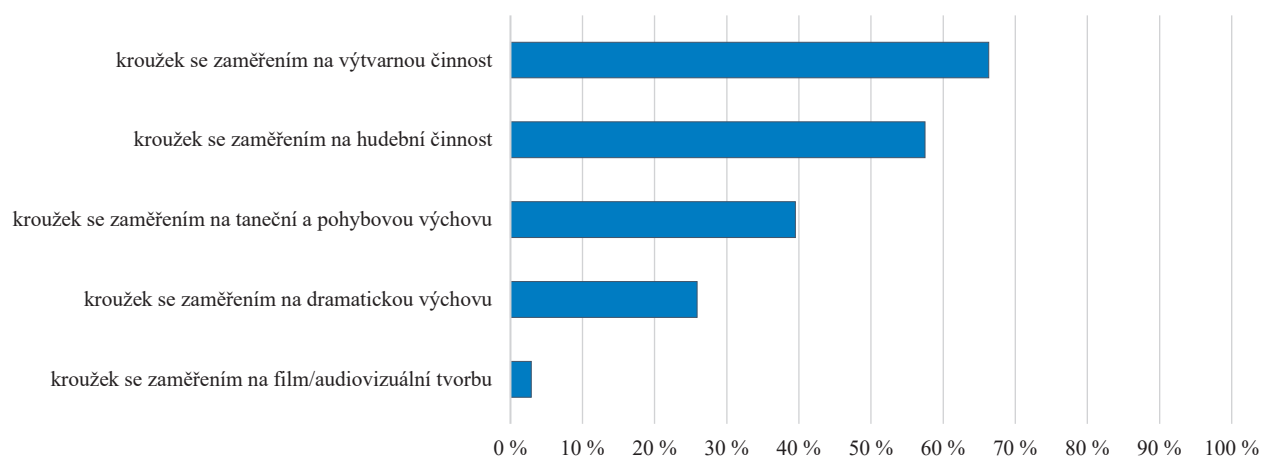
Podpora rozvoje žáků ve vzdělávací oblasti Umění a kultura může nabývat různých forem. Jejich hodnocení je předmětem zájmu této kapitoly.

5.1 Povinné a nepovinné/volitelné předměty, kroužky na školách

Hlavní formou školní podpory rozvoje žáků ve vzdělávací oblasti Umění a kultura je bezpochyby vlastní výuka v podobě povinných či nepovinných/volitelných předmětů. V tomto ohledu se ukazuje, že téměř všechny školy vyučují dva základní předměty, tj. hudební a výtvarnou výchovu, ve všech svých ročnících (praxe nezařazovat hudební, resp. výtvarnou výchovu do všech ročníků byla zaznamenána jen u 7 %, resp. 4 % škol; v takovém případě byla hudební, resp. výtvarná výchova vynechána v nejvyšších ročnících prvního či druhého stupně základní školy). V případě výtvarné výchovy je často využívána možnost blokové výuky ve dvou spojených hodinách, která poskytuje řadu výhod daných možnostmi delší kontinuální práce na zadaném úkolu a snižuje čas potřebný k přípravě – plných 82 % neúplných škol pouze s 1. stupněm a 68 % plně organizovaných škol využívalo tuto formu výuky výtvarné výchovy, přičemž dalších 21 % plně organizovaných škol vyučovalo výtvarnou výchovu ve dvouhodinovém bloku alespoň na 2. stupni a necelá 4 % plně organizovaných škol pak na 1. stupni.

Zařazení dalších povinných či nepovinných/volitelných předmětů s přímým vztahem ke vzdělávací oblasti Umění a kultura není příliš obvyklé, s určitou výjimkou v případě předmětu dramatická výchova, který byl zaznamenán na desetině škol, ať již ve formě povinného, nebo ve formě nepovinného/volitelného předmětu. Realizace filmové/audiovizuální výchovy či taneční a pohybové výchovy formou povinného či nepovinného/volitelného předmětu byla zcela ojedinělá. Podle očekávání platí, že výuka dalších povinných či nepovinných/volitelných předmětů se vztahem ke vzdělávací oblasti Umění a kultura je častější v případě škol s profilací v této oblasti.

GRAF 7 | Školy nabízející volnočasový kroužek s daným zaměřením (podíl odpovídajících ředitelů škol)

Vedle povinného či nepovinného/volitelného předmětu mohou školy podporovat rozvoj žáků ve vzdělávací oblasti Umění a kultura také prostřednictvím nabídky kroužků. I v tomto případě nabízí nejvyšší podíl škol kroužky se zaměřením na výtvarnou a hudební činnost. Prostřednictvím kroužku je však častěji podporován rozvoj žáků také v dalších oborech relevantních pro vzdělávací oblast Umění a kultura, především pak v oborech taneční a pohybové výchovy a dramatické výchovy (viz graf č. 7). Školy, které hudební, výtvarné či jiné kulturně-umělecké kroužky interně nenabízejí (přibližně desetina škol), tak často činí ve spolupráci s volnočasovými a jinými organizacemi v území (např. domy dětí a mládeže, případně základní umělecké školy), a to tak, aby se jejich činnost nepřekrývala. Významnou roli v tomto ohledu plní také školní družiny.

Nabídka kroužků s relevancí pro vzdělávací oblast Umění a kultura se vyznačuje některými dalšími charakteristikami:

- Z hlediska možnosti zapojení žáků je nepochybně pozitivní, že hudební a výtvarné kroužky na školách jsou otevřené, a tedy dostupné všem žákům, kteří o ně projeví zájem. Výběrové kroužky jen pro žáky s hudebním či výtvarným nadáním byly zaznamenány pouze ve 2 % škol, v této oblasti je pro žáky přirozeně relevantní spolupráce se základními uměleckými školami.